

Prof. dr Danilo Soldatović

Danilo Soldatović rođen je 17. januara 1927. godine u Strazburu, od majke Francuskinje i oca Srbina. Osnovnu školu i sedam razreda gimnazije (Državna realka) završio je u Beogradu, a posle oslobođenja Beograda stupio je dobrovoljno u NOV i POJ. Posle demobilizacije, novembra 1945. godine, nastavio je školovanje i maturirao u Beogradu. Na Farmaceutski fakultet u Beogradu upisao se 1947. i diplomirao 1952. godine. Tokom studija bio je demonstrator na predmetima Fiziologija i Fizička hemija. Po završenim studijama postavljen je, 1953. godine, za farmaceuta–pripravnik u Institutu za neorgansku i analitičku hemiju, a 1955. godine za asistenta u istom institutu. Početkom 1956. godine prešao je u Institut za toksikološku hemiju. Doktorsku disertaciju *Prilog toksikološkom i biohemijskom problemu olova* odbranio je 1959. godine na Farmaceutskom fakultetu u Beogradu, a 1963. izabran je za docenta za predmet Toksikološka hemija. Za vanrednog profesora izabran je 1969, a za redovnog 1975. godine. Za upravnika Instituta za toksikološku hemiju profesor Soldatović postavljan je 1964. godine. Otišao je u penziju 1992. godine. Profesor Soldatović je posle završenih doktorskih studija, a radi usavršavanja, boravio u Belgiji i Švajcarskoj, kao i više puta u Francuskoj (kod čuvenog profesora R. Truhauta u Parizu, profesora Jaulmesa u Monpelijeju, profesora Mesnarda i profesora Castagnoua u Bordou), odakle su proistekle i nove ideje o osavremenjivanju toksikologije na našem prostoru. Još početkom sedamdesetih godina, profesor Soldatović je inicirao formiranje i izradio elaborat o Centru za pružanje pomoći u slučaju trovanja. Nažalost, i pored izuzetnog zalaganja profesora Soldatovića, centar nije zaživeo, već je trebalo da prođe mnogo godina da bi bio otvoren na Vojnomedicinskoj akademiji. Po odlasku profesora Mokranjca u penziju, niz godina profesor Soldatović je bio jedini nastavnik Toksikološke hemije na fakultetu. I pored toga, rado se odazivao pozivima da drži naučna i stručna predavanja i u inostranstvu i na regionalnim skupovima, a sve u cilju stručne obuke i usavršavanja kolega o neželjenim efektima hemijskih supstanci, kao i o prevenciji i terapiji trovanja sa aspekta profesionalne i ekotoksikologije.

Interesantno je napomenuti da je profesor Soldatović bio i vrhunski sportista. Igrao je odbojku dve godine u Crvenoj zvezdi, zatim osam godina u Partizanu, a bio je i višegodišnji član reprezentacije Jugoslavije.

Profesor Soldatović objavio je *Priručnik o važnijim otrovima*, koji i danas predstavlja važan doprinos prikaza simptoma trovanja i pružanja prve pomoći, kao i o najznačajnijim uzročnicima trovanja radne i životne sredine. Takođe, autor je i knjige *Toksikologija pesticida sa analitikom*. Ova knjiga profesora Soldatovića predstavlja prvi celovit doprinos u rešavanju problematike racionalne primene pesticida, zatim zaštiti od zagađivanja i potencijalnih trovanja.

Kao dugogodišnji saradnik profesora Momčila Mokranjca, nastavio je i znatno proširio problematiku istraživanja svog učitelja. Rezultati profesora Soldatovića i njegovih saradnika, Mirjane Nedeljković, a nakon toga posebno Vesne Matović i Dragane Vujanović, koja su se odnosila na ispitivanje interakcija toksičnih i esencijalnih metala, predstavljaju veoma važan doprinos ovoj problematici. Posebno su značajni rezultati koji ukazuju na antagonizam toksičnih metala i magnezijuma i otvaraju put novom pristupu terapije i profilakse trovanja metalima.

Profesor Soldatović bio je mentor 10 magistarskih teza i 9 doktorskih disertacija, kao i velikog broja specijalističkih radova. Objavio je veliki broj naučnih i stručnih radova i učestvovao sa predavanjima i saopštenjima na naučnim i stručnim skupovima u zemlji i inostranstvu. Bio je koordinator za Jugoslaviju na Prvom internacionalnom simpozijumu o deficitu magnezijuma u humanoj patologiji (Francuska, 1971). Član je Međunarodnog društva za istraživanje magnezijuma. Pored bogatog naučnog rada, profesor Soldatović učestvovao je u radu komisija fakulteta, zatim je bio član Saveta Republičkog zdravstvenog centra, član Saveta Gradskog zavoda za zdravstvenu zaštitu i Komisije za fluorisanje beogradske pijaće vode, član Republičkog saveta za bezbednost saobraćaja (problem alkoholizma u saobraćaju), član Republičkog i Gradskog saveta za zaštitu čovekove sredine. Radio je na izradi prednacrta prvog Zakona o otrovima SR Srbije.

O značaju istraživanja profesora Soldatovića govori i ocena i komentar dr Jeana Durlacha, predsednika Međunarodnog udruženja za razvoj istraživanja magnezijuma (Société internationale pour le Développement des Recherches sur le Magnésium) o problematici Zavoda za toksikološku hemiju Farmaceutskog fakulteta, na temu

magnezijum i toksični metali: „Od pre više decenija (1965), kada ste objavili prve rezultate na ovu temu, bio sam zadivljen originalnošću i kvalitetom vaših istraživanja o odnosu metalnih polutanata i magnezijuma. Dakle, magnezijum se pojavljuje kao pravi, stvarni fiziološki i farmakološki antagonist toksičnih metala.“

Neophodno je istaći i da je Francuska nacionalna akademija medicine (*Académie Nationale de Médecine*) kandidovala i potom 2006. godine izabrala profesora Soldatovića za dopisnog člana Odeljenja farmaceutskih nauka. Ovim je ova Akademija, čiji su članovi bili Gay–Lussac, Claude Bernard, Louis Pasteur i dr., ukazala priznanje profesoru Soldatoviću. Važno je napomenuti da je profesor Soldatović prvi jugoslovenski farmaceut član ove ugledne Akademije.

Profesor Danilo Soldatović preminuo je 2010. godine u Beogradu.

Odabrani radovi

Soldatović, D., Milić, S.: *L'influence de l'intoxication chronique par le plomb sur la teneur du magnésium dans le sérum chez les personnes professionnellement exposées au plomb. 1er Symposium international sur le déficit magnésique en pathologie humaine. Vittel 1971; Vol. des comm. et disc: 569–572.*

Soldatović, D., Matović, V., Vujanović, D.: Prophylactic effect of high magnesium intake in rabbits exposed to prolonged lead intoxication. *Magnesium Research* 1993; 6: 145–8.

Soldatović, D., Vujanović, D., Matović, V., Stojanović, Z.: Compared effects of high oral Mg supplements and of EDTA chelating agent on chronic lead intoxication in rabbits. *Magnesium Research* 1997; 10(2): 127–33.

Soldatović, D., Matović, V., Vujanović, D., Stojanović, Z.: Contribution to interaction between magnesium and toxic metals: the effect of prolonged cadmium intoxication on magnesium metabolism in rabbits. *Magnesium Research* 1998; 11(4): 283–8.

Soldatović, D., Matović, V., Vujanović, D., Guiet–Bara, A., Bara, M., Durlach, J.: Metal pollutants and bioelements: retrospective of interactions between magnesium and toxic metals. *Magnesium Research* 2002; 15(1-2): 67–72.